

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 5.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 250.

Kraków, sobota 26 października 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą swraccane autorom jedynie wówczas gdy dołączona zostanie znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. w odniesieniu do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Kancl. Hitler przyjął marsz. Petain w obecności ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa i francuskiego ministra Laval.

We Francji, 25 października.

Kanclerz Hitler przyjął we czwartek szefa państwa francuskiego i prezesa francuskiej rady ministrów, marszałka Petain.

Przy spotkaniu byli obecni: minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i wiceprezes francuskiej rady ministrów Laval.

W sprawie przebiegu wczorajszego spotkania Hitlera z szefem państwa francuskiego marszałkiem Petain, dowiadujemy się następujących szczegółów:

Rozmowa Hitlera z szefem państwa francuskiego marszałkiem Petain w obecności wiceprezesa francuskiej rady ministrów Laval i ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa odbyła się we czwartek późnym popołudniem w pociągu specjalnym Hitlera na małym dworcu w obsadzonej części Francji.

Marszałek Petain, którego przybycie oczekiwano na linii demarkacyjnej ambasador Abetz, przybył do miejscowości rozmów wraz z wiceprezesem Lavalem w samochodzie. Batalion wojska złożył francu-

skiemu marszałkowi honory przez zaprezentowanie broni. U wejścia do dworca przyjęli francuskie mężów stanu minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i szef komendy naczelnej armii niemieckiej generalny feldmarszałek Keitel, wraz z szefem protokołu poślem Doornbergiem i towarzyszyli im do pociągu specjalnego, gdzie przed swoim wagonem Hitler oczekiwał szefa państwa francuskiego. Następnie w wagonie salonowym Führera rozpoczęła się rozmowa.

Po zakończeniu rozmowy Hitler towarzyszył szefowi państwa francuskiego do jego samochodu. Także i podczas odjazdu marszałka Petain oddano mu honory wojskowe.

Vichy o spotkaniu Hitlera z Lavalem.

(—) Genewa, 25 października. Z Vichy donoszą: Doniesienie o spotkaniu Adolfa Hitlera i ministra spraw zagranicznych Niemiec z wiceprezesa francuskim Lavalem stanowiła dla kół politycznych w

Vichy zupełną niespodzianką. Najmilsze przypuszczenia przewidywały raczej, że Laval zostanie przyjęty na rozmowę z marszałkiem Rzeszy Goeringiem.

Zresztą sam Laval ujawniał tendencje

do zachowania najściślejszej dyskrecji na temat ewentualnych okoliczności swej planowanej podróży. W chwili nadejścia tego sensacyjnego doniesienia w gabinetach służbowych hotelu, w którym mieszczą się biura zarówno urzędu wicepremiera, jak i ministerstwa spraw zagranicznych, nie było już prawie nikogo. Kilku najbliższych współpracowników Laval wyraziło w podnieconych słowach swą radość z powodu spełnienia oddawna upragnionego życzenia Laval o odbycia osobistej rozmowy z Hitlerem.

Równocześnie oświadczyli oni, że już sam fakt przyjęcia Laval przez Hitlera stanowi zapowiedź wielkich i doniosłych wydarzeń dla Francji. Rozmowy telefoniczne, jakie w otoczeniu wicepremiera Laval prowadzono między Paryżem a Vichy pomiędzy godz. 19-tą wieczór a pierwszą po północy, według oświadczeń osób tożsamości zblizonych do wicepremiera francuskiego, pozwalają wnioskować, że przebieg rozmów „był bardzo dobry” i że Laval zapatruje się na sprawę optymistycznie. Przypuszczają tu, że w ciągu środy uda się otrzymać bliższe informacje na temat tego spotkania.

Szef rządu marszałek Petain został zbudzony o północy przez jednego ze swoich współpracowników i poinformowany o wiadomości w sprawie spotkania Hitlera z Lavalem. W kołach politycznych słyszy się wyrażany pogląd, że marszałek bez żadnych wątpliwości nie spodziewał się, iż rezultatem podróży Laval będzie osobista rozmowa z Hitlerem.

rzędu dziennego nad wiele dającym do myślenia faktem obsadzenia Tangieru.

Zresztą w Hiszpanji, jak się można przekonać z lektury dzisiejszych dzienników hiszpańskich, mają dobrą pamięć odnośnie do tego wszystkiego, co charakteryzuje rozwój stosunków angielsko-hiszpańskich w ciągu ostatnich lat. Pamiętają tam

o olbrzymich rozmiarach pomocy angielskiej dla rządu czerwonej Hiszpanji,

pamiętają również o ścisłym kontakcie emigracyjnych bojowców czerwonej Hiszpanji z angielskimi czynnikami rządzącymi, a również pamiętają tam o niezliczonych intrygach rządu angielskiego w dziedzinie gospodarczej i politycznej.

A ponad tem wszystkim

góruje nazwa „Gibraltar”.

Nazwa ta podobnie jak „Alkazar” podczas wojny domowej jest symbolem ruchu narodowego i hasłem zwycięskim dnia dzisiejszego, symbolicznym określeniem urzeczywistnienia tego, co Hiszpanie nazywają hiszpańskim imperjum.

Nie Niemcy i nie Włochy są tymi czynnikami, które zagradzają drogę do urzeczywistnienia hiszpańskich ambicji. — Czynnikiem tym jest natomiast mocarstwo, które wychodząc poza granice swoich interesów mocarstwowo-politycznych, wszędzie tam kładzie swą rękę, gdzie może sparaliżować arterie życiowe obcych narodów i państw.

Inne narody od lat już nauczyły się innego sposobu myślenia i opierają swą politykę na podstawach realnych czynników. Odnosi się to nie tylko do stosunku Hiszpanji wobec Niemiec i Włoch, wymownym świadectwem tego jest również przyjęcie Laval przez kanclerza Hitlera, które prasa francuska określa jako najważniejsze polityczne wydarzenie dla Francji od czasu zawieszenia broni.

W spotkaniu kanclerza Hitlera i generała Franco oraz w rozmowie kanclerza Hitlera i wicepremiera Laval musimy uznać dowody nastawienia się na realizm polityczny i politykę czynów. Musimy widzieć także w tych spotkaniach początek konsolidacji stosunków politycznych w Europie zachodniej, której front kieruje się ku jednemu celowi.

Spotkanie Hitler-Franco

Uwagi na marginesie nowej aktywności dyplomatycznej Niemiec.

Kraków, 25 października.

(pwp) Zaledwie kilka godzin upłynęło od spotkania kanclerza Hitlera z Lavalem, które w całym świecie spowodowało gorączkowe napięcie i falę domysłów, a już nastąpiło nowe spotkanie pomiędzy wodzem państwa niemieckiego, a przywódcą Hiszpanji, które wzmogło zaciekawienie i żądze sensacji do najwyższego stopnia.

Dyplomatyczna aktywność Niemiec, która dobiegła przed niewiele dniami mogła zanotować poważne sukcesy na południowym wschodzie Europy, przyczyniając się do skonsolidowania tamtejszej sytuacji politycznej.

Święci ponownie triumfy.

Pa pewnej przerwie machina służby informacyjnej jest w pełni działalności, zalewając zaciekawioną opinię publiczną narazie tylko domysłami i bardzo szczegółowymi informacjami na temat spotkania.

Powszechnie rodzi się pytanie:

Jaki będzie wynik tego spotkania?

Więcej jak 90 procent wiadomości agencji informacyjnych państw totalnych ma za przedmiot domysły i kombinacje. Prasa mocarstw osi wita to spotkanie, nie wypowiadając jednak jakichkolwiek przypuszczeń. Metoda niemiecko-włoska, zachowywania dyskrecji na temat szczegółów i treści rozmów państw i obojczych polityków powoduje, że fala kombinacji rozlewa się szerokim korytem, wznosząc bez jakiegokolwiek widoków uchylecia rąbka tajemnicy.

W przeciwieństwie do narodów demokratycznych, które nieustannie popadają w najdziwniejsze spekulacje polityczne, Niemcy i Włochy spoglądają z pełnym

zaufaniem na działalność swoich politycznych czynników kierowniczych.

„Niesch fakty mówią za siebie” —

ote jest hasło mocarstw osi. A więc jakkolwiek nie posiadamy wiadomości o wszystkich szczegółach, jakie były omawiane w czasie spotkania pomiędzy kanclerzem Hitlerem i gen. Franco, to jednak fakt przemawia sam za siebie. Przypominamy więc sobie niedawne wizyty hiszpańskiego ministra Sunera w Berlinie i w Rzymie, równocześnie przypominamy sobie też o ucieśce Anglii, kiedy wynikiem wizyt nie było natychmiastowe zawarcie jakiegoś paktu i przypominamy sobie angielską propagandę, wyrażającą opinie, że Hiszpanja jeżeli nie separuje się zupełnie od politycznego systemu mocarstw osi, to w każdym razie nie bierze w nim czynnego udziału.

W Anglii popelnia się przytem ten błąd, że życzenia bierze się za rzeczywistość, zamiast cieszyć się z faktów. Niema w tem nic dziwnego wobec obecnej sytuacji Anglii. Jak jednak dowodzi doświadczenie, następstwa są dalekie od pozytywnych korzyści.

W Anglii zapomniailo się i zapomina w dalszym ciągu, że od czasu rewolucji generała Franco

polityka hiszpańska opiera się bardzo ściśle na polityce mocarstw osi.

Przeocza się tam nieustannie fakt, że Hiszpanja generała Franco w dziedzinie polityki zagranicznej ma zupełnie uzasadnione prawo do nieustannego opowiadania się po stronie mocarstw osi.

W Londynie przeocza się logiczny rozwój i organizacyjna ciągłość hiszpańskiej polityki zagranicznej, która znalazła swój punkt kulminacyjny w powołaniu Sunera, po jego wizytach w Niemczech i we

Włoszech, na stanowisko ministra spraw zagranicznych, i która wywołała w Londynie żywiołowy wstrząs. W Anglii nie chce się wierzyć i brać na serio wymownego faktu deklaracji, złożonej w czerwcu ze strony Hiszpanji w sprawie nie uczestniczenia w wojnie i przechodzi się do po-

Po spotkaniu w Pirenejach.

Prasa hiszpańska i włoska pod znakiem rozmowy Adolfa Hitlera z generałem Franco.

(—) Madryt, 25 października. Prasa madrycka stoi w zupełności pod znakiem pierwszego doniesienia spotkania między Adolfem Hitlerem i generałem Franco. Dzienniki podają komunikat urzędowy, oraz urzędowe oprawozdanie o przebiegu spotkania na granicy hiszpańsko-francuskiej, zaopatrując je olbrzymimi nagłówkami i fotografiami obu szefów państw.

Z pośród dzienników madryckich, organ Falangi „Arriba” zamieszcza artykuł wstępny pt.: „Zaufanie i posłuszeństwo Falangi w historycznym dniu”. Artykuł podkreśla, że Hiszpanja, która dotychczas w dziedzinie polityki zagranicznej była „śpiącą królową”, obecnie przebudziła się. Gen. Franco wskazuje Hiszpanji nową drogę. Olbrzymie znaczenie, jakie posiada spotkanie szefa państwa hiszpańskiego z Adolfem Hitlerem, ucieleśniającym przyszłość Europy, zezwala jedynie na skromny komentarz. Nikt nie zna nawet najdrobniejszych szczegółów o treści rozmowy, jaka odbyła się pomiędzy obu tymi mężami. Jeden tylko wniosek da się wyciągnąć z tego historycznego wydarzenia: Hiszpanja staje z pełną gotowością u wstępu do swej nowej ery, tak, jak to odpowiada jej najlepszym tradycjom i jej woli własnego odrodzenia. Hiszpanja z odwagą stawia czoła zagadnieniom światowej polityki i wy-

ciśnie na nich znać swojego ducha, swego charakteru i swego doświadczenia. Falangistyczna Hiszpanja z zapalem i głębokim zaufaniem stoi w zwartym szeregu za swoim wodzem, którego wszelkie pozycjonania spotkają się zawsze z entuzjastycznym zrozumieniem.

* * *

Rzym, 25 października. Spotkanie Adolfa Hitlera z generałem Franco wywołało w Rzymie tem żywsze zadowolenie, ile że stanowi ono równocześnie nowe uroczyste potwierdzenie solidarności Hiszpanji z osłą i ciężki cios dla angielskich intryg politycznych.

Prasa poranna podała w sensacyjnej formie urzędowy komunikat o tem spotkaniu. Braterstwo brońi nawiązane przez Hiszpanję z Włochami i Niemcami podczas wojny domowej — pisze „Messaggero” — przekształciło się dziś w solidarność, której nie

są w stanie nawet w najmniejszym stopniu naruszyć jakiegokolwiek intrygi ze strony siewców niepokoju na Morzu Śródziemnym.

Hiszpanja wie i nigdy nie zapomni, że Anglja była zawsze wroga do niej usposobiona i że wszystkie swoje nieszczęścia zawdzięcza ona demokracjiom. Zwycięstwo osi zapewni narodom zamieszkałym nad Morzem Śródziemnym panowanie nad tem morzem, wolne od wszelkich obcych wpływów, a temsamem da również korzyści Hiszpanji.

„Popolo di Roma” oświadcza, że przychylnym apelowi Londynu do narodów, które zdaniem jego są gotowe pójść ślepo na rękę, przeciwstawia ós uczciwą politykę jawnych spotkań, oraz szczerych i otwartych porozumień. Młode narody nie trzymają się zasady bawienia się w prorocztwa. Jedno jest jednak pewnym: ós i jej przyjaciele zwyciężą i zapewnią nowej Europie przyszłość, opartą na pracy i pokoju.

Zwycząjem i ustaloną normą mocarstw osi — pisze m. in. „Giornale d'Italia” w swem południowym wydaniu — jest trzymanie się faktów. Jednym z tych faktów jest spotkanie Adolfa Hitlera z szefem nowej Hiszpanji na granicy pirenejskiej. Stanowi ona potwierdzenie tego, co jest istotną treścią trzech narodów, mianowicie przyjaźni pomiędzy osią i Hiszpanją, ponieważ także i Włochy były duchem obecne przy tem spotkaniu. Ostatnie gorzkie doświadczenia udowodniły Hiszpanji, kto jest jej prawdziwym przyjacielem.

* * *

Medjolan, 25 października. Spotkanie w Pirenejach wywołało w północnych Włochach olbrzymią sensację i żywą radość. Dzienniki zamieszczają doniesienia o tem wydarzeniu na czolowych miejscach i podkreślają wybitne polityczne i międzynarodowe znaczenie odbytej rozmowy.

Spotkanie to dowodzi przedewszystkiem — pisze „Popolo d'Italia” — że Hiszpanja, wierna programowi swego odrodzenia, utrzymuje w całej pełni poważne i ściśle stosunki przyjaźni i współpracy z temi mocarstwami, które stanęły po jej stronie w wielkich i ciężkich godzinach jej odrodzenia.

Spotkanie Adolfa Hitlera z gen. Franco harmonizuje najzupełniej z polityką, uprawianą przez Berlin i Rzym wobec zaprzyjaźnionej Hiszpanji. „Corriere della Sera”, podkreśla, że spotkanie to stanowi nowy dowód wspólności idei i celów, oraz przyjaźni, jak łączą narody osi z nowym narodem hiszpańskim.

Spotkanie nabiera specjalnego znaczenia w momencie, kiedy Anglja, za pośrednictwem Churchilla i Edena, czyni swoje ostatnie daremne wysiłki, celem znalezienia sojuszników, którzy zechcieliby się bić za rozpadające się w gruzy imperjum.

„Gazeta del Popolo” oświadcza, że zbadań problemów międzynarodowych przez Hitlera i Franco będzie stanowiło prawdziwie istotny czynnik jasności i solidarności na tle ogólnej sytuacji europejskiej.

Spotkanie w Pirenejach — pisze tyruńska „Stampa” — burzy podstawy wszelkich tendencyjnych manewrów Londynu, zmierzających do wywołania zamętu w jasnym stanowisku Hiszpanji.

między dawniejszymi przeciwnikami z pół bitew na zachodzie.

Petaim rozmawiał z niemieckim Kancelerzem Rzeszy i dowiedział się z tegoż ust, jakie stanowisko powinna zająć Francja w nowej Europie. Jasnym jest, że Niemcy jako pierwsza i przodująca potęga na europejskim kontynencie, nie mają zamiaru całkowicie wyłączyć Francji, względnie nie uznawają jej, jako pożytecznego czynnika w lepszej Europie. Adolf Hitler sam był tym, który w rozmaitych przemówieniach wskazywał na to, jak wielki udział posiadał naród francuski w dziele tworzenia nowoczesnej kultury i cywilizacji europejskiej. Francja, która poczyniła odpowiednie doświadczenia z Brytyjczykami za czasów koalicji, wykazuje usiłowanie odrodzenia kraju i narodu swego terytorjum i rozwijania go odpowiednio do nowej konstelacji europejskiej. Stając po stronie Niemiec może narek francuski dysponować zabezpieczoną przestrzenią życiową i może rozwijać się stosownie do swej pozycji kulturalnej i cywilizacyjnej tradycji.

To, o czem rozmawiali ze sobą Kancelerz Hitler i Marszałek Petaim nie jest oczywiście przeznaczony dla uszu ogółu. Niemiecki Kancelerz Rzeszy jest zbyt doświadczonym i rozważnym mężem stanu, aby na drodze oficjalnego komunikatu podawał treść swej rozmowy z Petaim'em. Błąd u-

jawiania przedwczesnego swych planów popełnił dotychczas wyłącznie Anglicy. Także i dzisiaj Anglicy głośno i wyraźnie mówią o swych zamierzonych akcjach na Bliskim Wschodzie i w Afryce północnej.

Polityczne koła londyńskie czują się z tego względu po rozmowach Hitlera z Franco i marszałkiem Petaim niezupełnie pewnie. Niemiecka aktywność czyni ich nerwowymi i niepewnymi. Spotkanie Hitlera z Lavalem i marszałkiem Petaim spowodowały niemal przestraszyć. Z głębokim zaniepokojeniem zapytują się w Londynie, jakie tematy były omawiane i co zamierza znowu ten tak przez Brytyjczyków znieawidzony niemiecki Kancelerz Rzeszy. Nie podają one jednak ani słowa na temat nowej fazy niemiecko-francuskiej polityki, która rozpoczęła się rozmową między Hitlerem a Petaim'em. W Londynie samym błędzi się nadal w ciemnościach i czyni się przypuszczenia. Jest samo przez się zrozumiałem, że podamie do wiadomości spotkania niemieckiego Kancelerza Rzeszy z francuskimi i hiszpańskimi mężami stanu spowodowała prawdziwą powódź pogłosek.

Zwolna nawet optymistyczne nastroje Brytyjczyk zaczyna przekonywać się że zarówno w sporze militarnym, jak i w zatargu dyplomatycznym, Niemcy mają przewagę i dyktują sposób postępowania, Londyn usiłuje dopatrywać się nieufności

wobec Lavala, który jest przedstawiany jako człowiek podejrzany i który ma wywierać zły wpływ na Marszałka. Znaczenie przywódcy t. zw. wolnych Francuzów, de Gaulle'a traci oczywiście dużo przez wrażenie, jakie wywołują rozmowy między Adolfem Hitlerem a marszałkiem Petaimem i Lavalem. Nie Petaim jest uznawany za przeciwnika de Gaulle'a, ale Lavala.

O tym właśnie Lavalu wie się, że nie był on nigdy zdecydowanym przeciwnikiem narodu niemieckiego i że zabiegał on w ciągu ponad 10 lat o porozumienie z Niemcami. Jest oczywiście nonsensem, kiedy Brytyjczycy nazywają Lavala „niemieckim Francuzem”. Z tą samą słusnością można by powiedzieć, że de Gaulle jest „zbyt brytyjskim Francuzem”. Przyszłość wykaże, który z tych dwóch prądów francuskich jest silniejszym i który z nich był korzystniejszym dla Francji i Europy.

Odgadywanie zagadek na temat narodu Führera z zagranicznymi mężami stanu trwa nadal. Byłoby zbyt cennym brać udział w tem rozwiązywaniu zagadek. Pozostaje to udziałem podnieconych dyplomatów i polityków. Liczymy w każdym razie na zdrowy instynkt narodów europejskich i dyplomatyczną zręczność wypróbowanych mężów stanu mocarstw osi.

Oberwator.

Polscy uchodźcy muszą opuścić Rumunję.

Bukareszt, 25 października. W ostatnich dniach wszyscy, przebywający jeszcze w Bukareszcie uchodźcy polscy zostali wezwani do prefektury policji, gdzie zażądano od nich, aby możliwie najszybciej opuścili kraj.

Niemieckie poselstwo w Bukareszcie już przed kilkoma miesiącami zwróciło wszystkim polskim uchodźcom uwagę na to, że do dnia 20 lipca mogą zgłosić zamiar powrotu do ojczyzny. Ci uchodźcy, którzy nie zastosowali się do tego wezwania, muszą obecnie opuścić Rumunję.

Bukareszt, 25 października. Obciążające dokumenty, znalezione podczas katastrofy samochodowej członków b. ambasady polskiej w Bukareszcie, skłoniły rumuńską policję do przeprowadzenia rewizji w polskim przedstawicielstwie handlowym w Bukareszcie.

Przy tej sposobności znaleziono dalszy obciążający materiał. W związku z powyższym zaarrestowano niejakiego Orłowskiego oraz 30 osób, podających się za funkcjonariuszy polskiego przedstawicielstwa handlowego.

Londyn znowu pod gradem bomb.

Berlin, 25 października. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Skutkiem niepomyślnej pogody nad wyspami brytyjskimi działalność niemieckiego lotnictwa ograniczyła się w dniu wczorajszym do zbrojnego wywiadu, przy czem zostały zrzucone bomby na Londyn i urządzenia fabryczne w Anglii środkowej.

W nocy ciężkie samoloty bojowe zaatakowały znowu stolicę brytyjską przy użyciu licznych bomb.

Kilka nieprzyjacielskich okrętów wojennych, które korzystając z niepogody, usiłowało zbliżyć się do wybrzeży fiandryjskich, zostało przepędzonych przez artylerię marynarki.

Brytyjskie samoloty nadleciały w nocy na 24 października na teren Rzeszy i uderzyły zaatakować Berlin. Tylko połowę z tych samolotów dotarły nad stolicę Rzeszy. Zrzuciły one głównie bomby zapalające na dzielnicę mieszkanlowe i spowodowały lekkie szkody w budynkach, jak również kilka mniejszych pożarów, które przez szybłą interwencję służby bezpieczeństwa i pomocniczej oraz przez straż ludności natychmiast zostały ugaszone. Na Innem miejscu zostało trafione pewne urządzenie fabryczne. Skutkiem energicznej akcji straży obrony przeciwlotniczej szkoda była nieznaczna.

Jeden samolot niemiecki zaginął. (p)

Bomby na urządzenia wojskowe na wyspie Perim.

Rzym, 25 października. Włoski komunikat wojskowy z czwartku brzmi następująco: Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

W Afryce północnej nieprzyjaciel zaatakował włoskie wysunięte stanowiska w strefie Maktila (25 km na wschód od Sidi Barani), wspierany przez oddziały pancernne i ogień artylerji. Gładko odparty, wycofał się on, pozostawiając kilku zabitych. Po stronie włoskiej jest kilku rannych. Inne oddziały nieprzyjacielskie, które zaatakowały włoskie stanowiska w strefie Alam-el Tummoo (na południe od Sidi Barani), zostały rozbite w puch. Włoch wzięli kilku jeńców oraz zdobyli materiał wojenny. Nieprzyjacielskie lotnictwo zrzuciło bez skutku kilka bomb na teren Sidi Barani.

W Afryce wschodniej włoskie lotnictwo

bombardowało wojskowe urządzenia na wyspie Perim, przy czem spowodowało silny pożar i w locie niskim ostrzelało nieprzyjacielskie, uzbrojone oddziały pod El Ducana ogniem karabinów maszynowych.

Nieprzyjacielskie lotnictwo bombardowało Massaua, gdzie jest sześciu rannych, lotnisko w Bahar Dar (na południowy wschód od jeziora Tana), gdzie jest dwóch zabitych i jeden ranny, Tenessei, gdzie jest dziewięciu lekko rannych, Azozo (Gondar), gdzie jest jeden zabity i sześciu rannych i lotniska w Alomata, Dessje i Decamere, gdzie spowodowano lekką szkodę. Dalsze nieprzyjacielskie naloty na Assab, Asmara, Cassala i Gura pozostały bez sukcesu.

Kontrotropedowiec „Nullo”, który podczas bitwy na morzu Czerwonem został ciężko uszkodzony, zatopił się sam w pobliżu wybrzeża. (p)

Odgadywanie zagadek.

Kraków, 25 października

Ożywiona działalność niemieckiej dyplomacji, która można obserwować od kilku dni, wywołała w Anglii stan zdenerwowania i podniecenia. Fakt, iż Kancelerz Rzeszy w ostatnich dniach odbył kolejno mowy z szefem państwa hiszpańskiego Franco i z szefem państwa francuskiego, marszałkiem Petaim, spowodował w całym świecie nawięcie uwagi i przyczynił się do tego, że we wszystkich stolicach europejskich i zamorskich krajów czwini się najrozmaitsze kombinacje na temat nowej fazy wojny.

W Rzymie koła polityczne dokładnie poinformowane o tem, do jakich celów zdąża niemiecka dyplomacja, a przedewszystkiem niemiecki kancelerz Rzeszy w walce przeciwko Anglii. Rejon Morza Śródziemnego jest już od tygodni przedmiotem kombinacji i także i Anglicy od początku października spostrzegli, że Niemcy nie mają zamiaru pozostawić rzeczy ich biegowi, ale, że raczej mocarstwa osi zdecydowały się radykalnie i ostatecznie przełamać hegemonję angielską, — gdzie tylko ona występuje na jaw. Włochy opuszczają się, jako partner osi, całkowicie i zupełnie na swego wypróbowanego sojusznika. Wielki, siostyczny naród Włoch-Hiszpanja, również ogromnie jest zainteresowany w tem, aby romańskie narody nad Morzem Śródziemnym zostały oswobodzone z angielskich kajdan. Gibraltar, ten potężny brytyjski punkt oparcia na wyjazdzie z Oceanu na Morze Śródziemne, odczuwany jest jako ciężyć w organizmie państwowym Hiszpanji. Wszystkie te momenty, razem wzięte, pozwalają poznać, że problem Morza Śródziemnego i problem rejonu Morza Śródziemnego powinien zmierzać do rozwiązania w myśl mocarstw osi.

Obecnie dochodzi do tego faktu, że niemiecki Kancelerz Rzeszy, po swej rozmowie z Lavalem, odbył spotkanie z szefem państwa francuskiego Marszałkiem Petaim i konferował z nim na temat ważnych, politycznych spraw. Spotkanie Adolfa Hitlera z Marszałkiem Petaim jest symptomatycznym dla nowych stosunków, które wytworzyły się w ciągu ostatnich tygodni

Ruch na szosie do Burny uniemożliwiony.

Berno, 25 października. Japońskiemu lotnictwu udało się, jak donoszą z Hanoi, uciekać ponownie celne trafienie na szosie Burmańskiej, która doprowadziła do zupełnego zerwania komunikacji.

Lieme, wielkie wozy ciężarowe, które znajdowały się na odcinkach szosy, położonych bardzo wysoko, są zupełnie zamknięte i nie mogą poruszyć się ani naprzód, ani w tył. Ze strony chińskiej usiłuje się przy pomocy tysięcy kulisów usunąć uszkodzenia szosy.

Wiadomości te zyskują na znaczeniu przez nowe doniesienia z Londynu, które domagają się silniejszego poparcia Chin przez Anglię. Londyński korespondent dziennika bazyjskiego „Nationalzeitung”, że myśl o ściślejszej współpracy Anglii z Chinami jest ostatnio o wiele silniej brana pod uwagę, niż w czasie ubiegłych 3-eh lat konfliktu między Japonją a rządem Czang-Kai-Szeka.

Jak pracują dziennikarze amerykańscy.

Nowy Jork, 25 października. W piśmie „New York Times Magazine”, w artykule omawiającym życie w Londynie, znajdujemy następujący ustęp, charakteryzujący nader jaskrawo warunki życia w Londynie. „Warunki, w których my dziennikarze amerykańscy musimy pracować, przyparowały nas o przedwczesną siwiznę. Od czasu jak rozpoczęły się naloty na Londyn, mur ślą nasz sztab dziennikarski pracować w piwnicy, która przeznaczona jest gęstokulującymi Francuzami, krzyżakami i zdenerwowanymi posłańcami i licznymi głośnymi urzędnikami, którzy w drodze powrotnej zostali zaskoczeni nalotem i tutaj zostali zatrzymani. Miejsce, w którym pracujemy jest niezwykle szczupłe i tysiące słów, które kablujemy co noc do Ameryki, musimy nadawać jedynym telefonem do urzędu pocztowego, gdzie telegramy nasze są cenzurowane i niemamy nadzieję przekazywane dalej. Jest niezwykle trudno znaleźć odpowiedniego posłańca, któryby przy eksplodujących bombach i latających szrapnelach zdecydował się wyjść ze schronu.

10 stopni mrozu w Finlandji.

Helsinki, 25 października. W Finlandji zima już się zaczęła. Ze wszystkich części Finlandji donoszą już o znacznym epadku temperatury.

W północnej Finlandji zamotowano już 10 stopni mrozu, w Finlandji południowej cztery stopnie poniżej zera. W Finlandji północnej i środkowej spadł już śnieg.

Bułgaria a ZSRR.

Podszepty propagandy angielskiej bez rezultatów.

(—) Sofja, 25 października. Bułgarska opinja publiczna z naprężoną uwagą śledzi wzmożoną aktywność angielską w Turcji i Grecji, pozostającą w ściślejszym związku z podróżą Edena do Egiptu i Palestyny.

Po otrzymaniu śmiertelnego ciosu przez reorganizację Rumunji, propaganda angielska, zdaje się, upatrzyła sobie obecnie stolicę Bułgarii jako centrum swoich intryg na Bałkanach, ponieważ wszystkie „sensacje na temat starć niemiecko-sowieckich nad granicą rumuńską, wkroczenia wojsk niemieckich do Bułgarii i budowy mostów pontonowych na Dunaju przez pionierów niemieckich” mają swoje źródło w Sofji.

Mimo, że aż nadto gorliwa działalność angielskich agentów i ich narzędzi zdaje się mieć wszelkie dane do wzbudzenia sensacji lub conajmniej zamieszania w kołach niewtajemniczonych, to jednak faktycznie

przeważająca większość ludności śledzi ją ze zdumiewającą spokojem i koniec końcem nie traktuje jej poważnie.

Jest aż nadto zrozumiałem, że naród bułgarski, zamknięty w pokoju, przysłuchuje się z najwyższą niechęcią coraz głośniejszym krzykom wojennym na Bałkanach i zachowuje się zdecydowanie odpornie wobec rozpaczliwych wysiłków angielskich, rozpalenia pożaru we wschodniej części Morza Śródziemnego.

Pomimo wszelkich wysiłków propagandy angielskiej i teraz nie uda się zachwiać zaufania narodu bułgarskiego do mocarstw osi, podobnie, jak najenergiczniejsze podszepty intrygantów angielskich nie będą w stanie wzmocnić Bułgarom istnienia rzekomych daleko idących planów sowieckich odnośnie do Bałkanów.

Panuje tu silne przekonanie, że program europejski Związku Sowieców został ostatecznie zrealizowany i że w związku z tem

Czarny ląd.

Kraków, 24 października.

Ludy pierwotne środkowej i południowej Afryki nie umiały wytworzyć własnej organizacji społecznej, która by opanowała większe obszary. O cywilizacji wśród tych pierwotnych szczepów murzyńskich nie było mowy, tak, że biali przybysze nie napotkali na opór, jak to miało miejsce w amerykańskim Peru lub Meksyku, ani też nie mogli zagarnąć nie wartościowego, co byłoby wytworem pracy rąk tubylców. Dlatego też przez kilkaset lat ograniczano się do zakładania wybrzeży Afryki faktoryj, które miały być punktami oparcia dla okrętów żeglujących w stronę Indji Wschodnich. Nikt ze współczesnych księstwa Henryka Żeglarza czy Vasco da Gamy nie starał się przeniknąć w głąb „czarnego lądu”, bo naraziłby tylko swe zdrowie na zabójczy klimat, a w murzyńskich krajach zdobyłby najwyżej pocięte kły słoni. Zdobywcy oceanów starali się przede wszystkim o zatknięcie narodowych chorągwi na wyspach przybrzeżnych, wskutek czego najpierw tam zapanowali Europejczycy. Portugalczykowie mieli prawo, w myśl bulli papieskiej — do panowania nad lądami położonymi na wschód, podczas gdy Hiszpanom przynależała część zachodnia części świata. Z chwila, gdy się okazało, że ziemia jest okrągła, trzeba było określić zasięg tych sfer interesów na zachodniej półkuli, ale wtedy już nikt nie pytał się władzy kościelnej o zdanie.

Francuzi i Anglitcy odbiorali swym poprzednikom jedną posiadłość za drugą, a nawet wyspa Arguin w pobliżu zachodniego przylądka Afryki należała od roku 1685—1725 do Brandeburgii.

Warto zapoznać się, w jaki sposób doszło do rozdzielenia tego niesłychanie wielkiego obszaru, bo trzeciokrotnie większego od całej Europy, a 40-krotnie przewyższającego obszarem Rzeszę Niemiecką.

Przed rozpoczęciem obecnej wojny składała się Afryka z 47 obszarów tworzących na mapie wielokolorową mozaikę, zależnie od barw danego imperjum kolonialnego. Na liczbę 47 krajów składało się bowiem 11 angielskich, 8 portugalskich, 6 hiszpańskich, 5 francuskich, i 2 włoskie posiadłości, a reszty dopełniało belgijskie Kongo, Unia Południowo-Afrykańska jako dominium angielskie, Egipt i murzyńska republika Libierja, która jest właściwie kolonią Stanów Zjednoczonych. Mówimy tu tylko o wielkich terenach, bo małe wyspy czy zakątki enklawy w obrębie innych obszarów nie mają większego znaczenia. Gospodarczo zadbają się granice wszystkich kolonii w Afryce do tego stopnia, że nie mogą przeważnie stanowić całości wystarczających dla siebie. Francuska Afryka zachodnia, obejmująca prawie całą Saharę, jest odcięta od morza w całym szeregu miejsc przez hiszpańskie Rio de Oro, angielską Gambia, Złote Wybrzeże, Nigerię i Sierra Leone, Portugalską Gwineję, a także Libierję.

To znów wszystkie przybrzeżne kolonie nie mają racji bytu bez odpowiedniego „zaplecza”.

Afryka nie zamieszkała przez żaden naród poza egipskim, zdolny do samodzielnego istnienia, musiała stać się gospodarczym uzupełnieniem Europy, ale nie może być wykorzystywana tylko przez samych Francuzów i Anglików.

W ślad za Portugalczykami

Francuzi wyruszyli w roku 1500 na zdobycie posiadłości w Afryce,

a Anglitcy dopiero z końcem XVI wieku zatknęli „Union Jack” przy ujściu rzeki Gambii. Najcenniejszym towarem, jaki sprowadzali z tamtych okolic, byli... murzyni. Ten żywy towar służył przede wszystkim jako siła robocza na drugiej półkuli w Indiach Zachodnich, a plantatorzy na Jamajce czy też Kubie przewożili niewolników na własnych statkach przez ocean. Francuzi naśladowali ten „szlachetny przykład” i ze sąsiedniego Senegalu wysłali całymi gromadami murzynów do amerykańskich kolonii.

Jedynie tylko południowy „Kraj Przylądkowy” nadawać się mógł jako teren kolonizacyjny dla Europejczyków. Nie wykazystali tego przecież ani Anglitcy, Francuzi, Hiszpanie czy też Portugalczycy, a pierwsze stałe osady założyli Holendrzy w pobliżu Góry Stołowej. Działo się to w roku 1602, ale pomimo niezwykle urodzajnej ziemi przez całe dalsze dwa wieki wgląd tego kontynentu zapuszczali się wyłącznie handlarze i awanturnicy. Za świecidełka otrzymywano niewolników lub złoty piasek, a wyspy Reunion na Oceanie Indyjskim i św. Helena na Atlantyku, stanowiły tylko miejsce postoju dla okrętów. Francuzi zajęli „Wyspę Zjednoczenia” już w r. 1654, podczas gdy Anglitcy osadzili gubernatora na św. Helenie o trzy lata wcześniej.

W dobie rewolucji francuskiej i walk Napoleona z Wielką Brytanią zaszły bardzo ważne zmiany, gdyż Afryka stała się nagle widownią walk. Wtedy to kolonizatorzy holenderscy w r. 1806 musieli uznać nad Krajem przylądkowym panowanie Anglików, którzy założyli równocześnie kolonie Sierra Leone i zajęli wyspy Ascension i Mauritius. Stolica Sierra Leone: Freetown (Miasto Wolności) stało się o ironjo — głównym ośrodkiem handlu

niewolnikami skasowanego dopiero w roku 1833.

Porażki na południu chcieli Francuzi powetować zdobyczami w północnej Afryce nad brzegami morza Śródziemnego.

Od r. 1830 i wyprawy króla Karola X datują się zdobycze w tych krajach muzumańskich.

Pomimo nowoczesnego uzbrojenia walki z Arabami przeciągały się dosyć długo, bo tylko pewne sfery interesowały się przyłączeniem Algieru. W końcu jednak dzielny Abd el Kader musiał ulec, a Francuzi do tego stopnia wyczuli swój nabytek, że już w wojnie z Prusami w roku 1870 powołano pod broń i sprowadzono do Europy oddziały arabskie i berberyjskie. Odsuniecie granicy francuskiej z nad Renu skierowało po przegranej wojnie znów politykę rządu paryskiego w inną stronę. Jeszcze w r. 1842 założono kolonie w Afryce równikowej pod nazwą Dahomej i Gabun i starano się o połączenie tych okolic z północnym wybrzeżem Afryki przez zajęcie całej Sahary. Teraz więc zaakrabili Francja posiadłości śródziemnomorskie objęciem protektoratu nad Tunisem (1881). Tam, gdzie dawniej leżała Kartagina, mógłby coraz liczniejszy naród włoski

Kolonje włoskie

miały stać się zaczątkiem wielkiego imperjum, jakie dzisiaj znajduje się we wschodniej Afryce. Najpierw zajęła flota włoska port Assab nad Morzem Czerwonym (1881), potem Massaua i kraj ten nazwano Erytrea. Wybrzeża Somali nad Oceanem Indyjskim należały tylko teoretycznie do Abisynji, zostały na znacznej przestrzeni opanowane z końcem XIX wieku przez Włochów, a Anglitcy i Francji przypadły tylko drobne części.

Niemieckie posiadłości zamorskie

powstały dopiero w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, ale czyniono

skierować emigracje, ale zaledwie 20 lat po zjednoczeniu się nie mógł jeszcze opanować Francji, która odebrała mu najbliższy i najlepszy skrawek Afryki. W gruncie rzeczy kolonie te nie były potrzebne Francji dla pomieszczenia nadmiaru ludności. Obecne spisy, które stwierdzają blisko milion aryjczyków w Algierze, wykazują wśród nich znikomą odsetkę Francuzów. Czy słusznym więc było, aby nazelną władzę sprawowała tam metropolia paryska?

Jeszcze gorzej zachowywali się Anglitcy na przeciwległym południowym krańcu Afryki.

Życie stało się nie do wytrzymania dla holenderskich osadników na Przylądku Dobrej Nadziei i wyemigrowali oni stamtąd wgląd lądu, zakładając nad rzeką Pomarańczową „Oranje Vrij Staat” w roku 1842 i nieco dalej na północ „Zuid Afrikaansche Republiek”. Bliskie sąsiedztwo angielskiej kolonii Natal i odkrycie najbogatszych na świecie kopalń złota i diamentów stało się zaburzeniem dla Burów. Mimo bohaterskiej obrony ulegli oni w wojnie z Anglikami, żadnymi cennymi zdobyczami i od tej pory Oranja i Transvaal wchodzi w skład imperjum brytyjskiego.

to z niezwykle rozmachem, tak, że w wielu punktach wyprzedzono brytyjskich pionierów. Franz A. E. Lüderitz w południowo-zachodniej Afryce, a Karol Peters we wschodniej Afryce oddali zajęte obszary pod opiekę rządu Cesarstwa Niemieckiego. Książę Bismarck jako prezydent ministrów oświadczył swą zgodę 24 kwietnia 1884 na objęcie tych obszarów, co stanowiło decydujący moment jako zapoczątkowanie niemieckiej polityki kolonialnej.

Nieco przedtem zajął jeszcze Gustaw Nachtigall Togo i Kamerun w Afryce Równikowej,

ale te dwie kolonie ze względu na tropi-

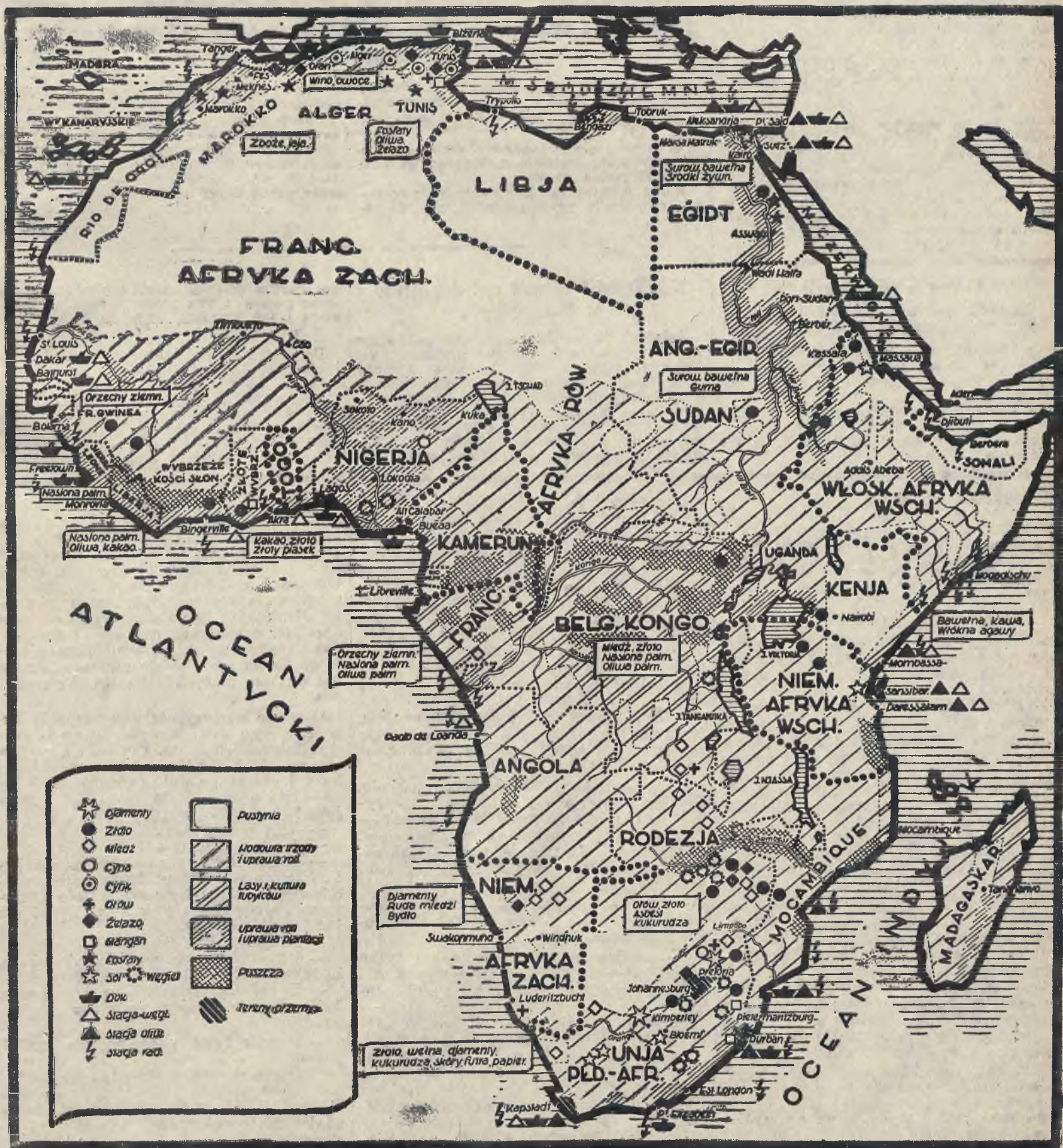
kalny klimat nie mogły być terenem kolonizacyjnym. Największy obszar w samym środku Afryki był jeszcze ciągle „ziemia niezyska”, gdyż wtedy tylko Stanley przebył rzekę Kongo od jej źródeł aż do ujścia. Na konferencji zwołanej przez Bismarcka do Berlina załatwiono tę sprawę w dość niezwykły sposób. Żadne mocarstwo nie chciało się zgodzić, by inne panowało nad całą przestrzenią pomiędzy obu oceanami, wobec tego stworzono rzekomo samodzielne „Państwo Kongo” — obejmujące całe dorzecze tej potężnej rzeki. W myśl postanowień konferencji po oddaniu władzy nad tym dzwiczym krajem w ręce króla belgijskiego Leopolda II. Europejczycy nie mieli nigdy walczyć ze sobą w tej części świata. Tymczasem żadnego punktu umowy nie dotrzymano: po bankructwie króla jako przedsiębiorcy-plantatora drzew gumowych, Belgia objęła panowanie nad Kongo, a w czasie wojny światowej zaatakowano wszystkie posiadłości niemieckie.

Zdobycze kolonialne angielskie i francuskie

trwały bezustanku i marzenie połączenia Aleksandrii z Kapsztadem linją kolejową chciało jaknajprędzej urzeczywistnić. Na południu dzięki Cecilowi Rhodes Anglia objęła protektorat nad krajem Bezuanów, a sąsiadujące z nim niezbadane ziemie nazwano na cześć zdobywcy Północną i Południową Rodezją.

W Egipcie i Wschodnim Sudanie trzba było walczyć z niepowodzeniami.

Powstanie Mahdi'ego (1883) przekreśliło na kilkanaście lat znaczenie Anglitcy nad średnim biegiem Nilu. Dopiero lord Kitchener przy pomocy wyborowych wojsk mógł przeze pod Omdurman opanować cały Sudan aż po Kenję i Urangę. Wtedy to doszło do starcia z Francją, która musiała niesławnie opuścić Faszodę, bo w gruncie rzeczy zbrojne starcie powinno było wywołać wojnę. Od tej pory nastąpiło jednak porozumienie tych dwóch mocarstw, a żądania niemieckie, domagające się odpowiedniego rozszerzenia posiadłości, odrzucono. Uгода, w myśl której Portugalia miała się porozumieć z Rzeszą w sprawie przejęcia kolonii zbyt obszernej jak na ten mały kraj, nie miała żadnej praktycznej wartości. Anglia otrzymała wolną rękę w Egipcie, a Francja podzieliła się Marokkiem z Hiszpanią w ten sposób, że zabrała sobie wszystkie ważniejsze prowincje tego sultanatu. Jeśli dodamy do tego jeszcze zajęcie jednej z dwóch największych wysp

świata (Madagaskar), to wtedy przekonamy się, że suma posiadłości rządzonych przez Francję w Afryce osiągnęła obszar 10 milionów kilometrów kwadratowych. Może nie każdy aryjczyk potrafiłby przebywać pomiędzy zwrotnikami, ale jeśli chodzi o możliwości produkcyjne, to chyba obszar równy Europie zaspakajalby potrzebę aprowizacyjną nie rozrastającego się narodu francuskiego.

Mandaty nad kolonjami niemieckimi

i wojna włosko-turecka zmieniły w bieżącym stuleciu wygląd politycznej mapy Afryki. Włochy musiały zapewnić sobie w 1912 r. posiadanie wybrzeży naprzeciwko Sycylii, ale za udział, decydujący o wyniku wojny światowej nie otrzymały nic na czarnym kontynencie. Wygodna forma mandatu nadanego sobie wzajemnie pozwoliła rozdzielić Francji i Anglii cztery kolonie niemieckie. Kamerun i Togo przypadły w znacznej większości Francji, Afryka południowo-zachodnia „zaopiekowała” się Unia Południowo-Afrykańska a tylko zamkowy skrawek „Niemieckiej Afryki Wschodniej” zwany odąd Ruanda-Urundi oddano pod zarząd. Reszta Afryki Wschodniej administrowała odąd Brytania pod nazwą Tanganika. Z chwilą gdy ten kraj kompletnie posiadał angielskie na linii Kairo—Kapsztad włączono administracyjnie do Kenji i Ugandy zapomniano, że Aglja włada nim tylko na zasadzie „mandatu”. Tak więc zlekceważono zupełnie prawa cywilizowanego narodu do niezbędnych w obecnej gospodarce posiadłości tropikalnych i dopiero

wyprawa abisyńska

obalila w świecie mniemanie o wszechwładzy anglo-francuskiej. Żadne sankcje i dyplomatyczne manewry nie przeszkodziły Italji w rozszerzeniu jej posiadłości i założeniu cesarstwa. Obecnie po pięciu latach i udałej wyprawie przeciw angielskiemu Somali, Erytrei, Abisynji i Somali stanowią pełny blok podlegający Włochom. W ciągu tego czasu dokonano więcej dla rozwoju przemysłowego i rolniczego Abisynji, aniżeli przez kilkadziesiąt lat panowania negusów. Francuzi i Angliści nie umieli gdzieś indziej w Afryce spełnić najpierwszych zadań, jakie powinni wykonywać kolonizatorzy. Z innych narodowości nikt też nie chciał ryzykować i zakładać nowych siedzib pod cudzym panowaniem. Zachodnie mocarstwa posiadały dla własnych potrzeb nazbyt wiele żyznych pól, a im wyższa była cena artykułów importowanych z okolic równinowych, tem lepiej kalkulowały się wyłożone koszty. Cło i koszt przewozu były także źródłem obfitego dochodu, ale ta sielanka skończyła się już na zawsze. Teraz ani Francuzi, ani naród środkowej Europy nie mogą chwilowo nie importować z Afryki, a do Anglii płynie się poprostu pod groźbą śmierci. Zato w przyszłości, gdy cały czarny ląd zostanie rozdzielony na części związane ze sobą organicznie, nie tylko uzupełnione zostaną braki, na które cierpi nasza ludność aryjska, ale także szczepu tabyleże odniosą z tego większe korzyści aniżeli dotychczas.

Odlot z Hiszpanji szefa policji niemieckiej Himmlera.

(SS) Barcelona, 25 października. Przywódca SS Rzeszy Himmler podjął w ub. czwartek wraz ze swym sztabem lot powrotny do Niemiec. Na pożegnanie przybył w nocy z Madrytu główny szef policji hiszpańskiej — hrabia Mayalde celem pożegnania się z gościem niemieckim.

BOLESŁAW RYBAK.

Powódź

23)

— Wiem, wiem o tem. Częściowo i ja zawniłem, ale to jakoś powetujemy. Mam teraz sporo zamówień, fabryka ruszy całym gazem, będziecie mieli dobre zarobki.

— Zarobki, panie, to nie wszystko. A co myśmy tu wycierpieli? A już to samo, że panowie odjechałicie nas i zostawiliście na pastwę losu? A czy pan dyrektor wie, co się tu działo z ludźmi?

— Wyobrażam sobie, ale mimo to nie widzę jeszcze powodu, dlaczego nie mielibyśmy dalej pracować?

— Oczywiście, pracować musimy, bo jak nie będziemy, to pan sobie znajdzie tysiąc na nasze miejsca. Wiemy o tem, ale może nam być przykro. Ot wiem, że ci ludzie, którzy najwięcej na pana wyklinali, teraz będą panu czapkować i dopraszać się łaski, ale ja nie mogłem zmilczeć. Musiałem panu wygadać wszystko, co czuję.

Zapadło kłopotliwe milczenie. Dyrektor czuł, że Putyra ma dużo racji, ale względy polityki fabrycznej nie pozwoliły mu tego powiedzieć. Przemknęła mu przez głowę myśl, że ten młody człowiek jest jednak niebezpieczny. Trzeba będzie się go pozbyć — pomyślał — dla dobra fabryki.

Marjetta jakby wyczuła to, co myślał w tej chwili ojciec.

Konoye zamierza stworzyć „gabinet wojenny”.

Koncentracja przeciwko wrogim krokom angielsko-amerykańskim. Niezwykle napięta sytuacja na Pacyfiku.

(SS) Tokio, 25 października. W związku z obecną sytuacją, zamierza Konoye — jak donosi „Kokumin Szimbun” — wprowadzić zmiany personalne w gabinecie, tworząc równocześnie silny skład „gabinetu wojennego”. Dziennik pisze, że decyzja Japonji w sprawie reorganizacji Azji Wschodniej uległa wzmocnieniu na skutek wrogich kroków angielsko-amerykańskich przez pono-

wne otwarcie szosy burmańskiej, oraz przez zagrożenie ważnych dla Japonji Nitj na południu. Akcja Anglii, Ameryki i Chin przeciw Paktowi Trzech Mocarstw przybrała szczególnie na sile z chwilą wkroczenia wojsk japońskich do francuskich Indochin. Międzynarodowa sytuacja na Pacyfiku stała się bardzo napięta.

Wolność mórz.

Propozycja znawcy prawa międzynarodowego prof. Aalla.

(=) Oslo, 25 października. Znany norwidski znawca prawa międzynarodowego — Herman Harris Aall, mianowany przed kilkoma dniami profesorem Uniwersytetu w Oslo, udzielił we środę wywiadu prasowego, w którym oświadczył, że jako patriota i obywatel uważał za swój obowiązek z punktu widzenia prawnego wytknąć narodowi norweskiemu, by upomniał się o swe prawa i nie pozwolił bezprawnie ograniczać swej swobody na morzu.

To bezprawie było od setek lat największym nieszczęściem narodu norweskiego, przyczem Anglija była tym czynnikiem, który się stale sprzeciwiał ustanowieniu międzynarodowego prawa morskiego. Anglija wykorzystywała Ligę Narodów jako środek do utrzymania stanu bezprawia —

wytworzonego przez traktat wersalski — zmuszając małe narody, w tej liczbie również Norwegię, do wstąpienia do Ligi Narodów.

Aall podkreślił w dalszym ciągu niemożliwość stworzenia stosunków pokojowych między narodami, dopóki trwał będzie ten stan rzeczy. Kończąc stwierdził on, że Niemcy zawsze były zwolennikiem porządku prawnego na morzu.

Wychodzące w Oslo dzienniki zamieszczają obszerny sprawozdanie, omawiające treść wywiadu i równocześnie podkreślają, że dawni plutokratyczni władcy norwescy nie pozwolili Aallowi zabierać głosu. Prasa norweska po raz pierwszy zabrała głos w żywotnych sprawach Norwegii w tej dziedzinie.

Katastrofalny huragan w franc. Pirenejach spowodował olbrzymie szkody idące w setki milionów franków

Dotychczas stwierdzono 51 śmiertelnych ofiar. — Spadek pozioma wozbranych wód.

(=) Genewa, 25 października. Według zebranych dotychczas danych, katastrofalna klęska powodzi, jaka nawiedziła wschodnią część francuskich Pirenejów, pociągnęła za sobą 51 ofiar śmiertelnych. Dotychczas udało się wyłowić z wozbranych nurtów rzek zwiłki 15 ofiar.

W ciągu ostatnich 25 godzin, wody powodziowe zaczęły znowa opadać, ale równo-

ześnie zaobserwować można olbrzymie rozmiary tej klęski. Według urzędowych informacji szkody, jakie wyrządziła powódź w najbardziej dotkniętych tą klęską okolicach dolin Tot, Tech i Agly idą w setki milionów franków. Według innych danych, szkody, jakie wyrządziła powódź, mają przekroczyć miliard franków.

Zamieszki wśród akademików w Belgradzie.

Belgrad, 25 października. Na uniwersytecie belgradzkim przeprowadzono we czwartek wybory do „bratniej pomocy studentów”. Przy tej sposobności doszło do rozmaitych zamieszek między nacjonalistami a inaszej zorientowanymi studentami, które osiągnęły we środę popołudniu punkt kulminacyjny, kiedy na wydziale technicznym doszło do prawdziwa-

go starcia między przeciwnikami, przyczem poszły z obu stron w ruch kije, kasty i jak twierdzi kilku studentów, także i rewolwery.

Policja otoczyła budynek uniwersytetu i zrewidowała każdego studenta, który opuszczał budynek. Urzędowo zakomunikowano, w związku z zamieszkami, że 5 studentów jest lekko rannych i że władze uniwersyteckie opanowały sytuację, zanim przybyła policja. Obecnie na uniwersytecie panuje całkowity spokój i porządek.

Nowo mianowany ambasador Japonji przybył do Moskwy.

(=) Moskwa, 25 października. W ub. środę przybył do Moskwy nowo mianowany ambasador Japonji, Tatekawa.

Ustąpienie gubernatora brytyjskiej kolonji koronnej Aden.

(S) Rzym, 25 października. Gubernator Adenu, będącego brytyjską kolonją koronną, podpułkownik sir Bernard Reilly, nie spodziewanie ustąpił z zajmowanego stanowiska. Jego następcą mianowany został Hall, plastujący dotychczas stanowisko rezydenta protektoratu Zanzibaru.

Reilly, który stanowisko gubernatora Adenu objął w r. 1937, został obecnie przeniesiony do oddziału „środkowy wschód” Foreign Office.

Po fakcie ustąpienia gubernatora Malty oraz generalnego gubernatora Sudanu, dymisja gubernatora Adenu jest trzecim z kolei wypadkiem ustąpienia wysokiego urzędnika Anglii ze stanowiska na bliskim wschodzie.

Te fakty dymisji są o tyle znaczące, iż zachodzą o jednym czasie i to w okresie, kiedy najbardziej życiowa arterja brytyjskiego mocarstwa światowego, jaką jest Kanał Sueski, jest poważnie zagrożona. Fakt, że Anglija w obecnej chwili napięta zniewolona jest do zmian na odpowiedzialnych stanowiskach na Bliskim Wschodzie, na którym dotychczas niepodzielnie panowała, jest niezależnie od trwającej od dwóch tygodni podróży ministra wojny Edena w Egipcie dowodem coraz trudniejszej jej sytuacji w rejonie Morza Śródziemnego.

Dzieci opuszczają Londyn.

Sztokholm, 25 października. Według informacji, udzielenych przez brytyjskie Ministerstwo Zdrowia, zostało z Londynu ewakuowanych już pół miliona dzieci, tj. 56 procent wszystkich dzieci w wieku szkolnym. Według planu oddzielnych władz angielskich mają w Londynie pozostać tylko ci mieszkańcy, którzy nadają się do prowadzenia koniecznego w tym wypadku trybu życia, a więc żołnierze, robotnicy, personel ochrony przeciwlotniczej i członkowie czynnych podczas wojny organizacji.

Podczas ostatnich napałów niemieckich znajdował się wśród zabitych znany przemysłowiec William Lionel Ciehens, który był przewodniczącym stoczni Camell Laird and Co, jak również członkiem rady nadzorczej British Steel Corporation.

Szwajcarsko-francuskie rokowania gospodarcze.

(=) Zurych, 25 października. Według doniesień dzienników z Vichy, w ramach szwajcarsko-francuskich rokowań gospodarczych, prowadzonych od kilku tygodni w Vichy, zawarto już układ płatniczy w sprawie obustronnej wymiany towarowej.

Dalsze rokowania dotyczą ogólnego rozrachunku, po którym ma nastąpić wszechstronny układ handlowy. Ponadto toczą się rokowania w sprawie dalszego zatrudniania Szwajcarów w zawodach gospodarczych we Francji w ramach nowej francuskiej ustawy o cudzoziemcach, a w końcu sprawy zwolnienia towarów szwajcarskich, zajętych lub zarekwirowanych w okresie walk w portach francuskich lub na liniach kolejowych.

umiał ocenić to, co dla siebie i fabryki zrobił pan Putyra. Trzeba go będzie jakoś wynagrodzić.

— Ja nie potrzebuję żadnej nagrody! — Hardo i nieprzyjaźnie odpowiedział Putyra. — Nie robiłem dla nagrody i żadnej nagrody nie przyjmę. Wyjechałiscie wszyscy, ktoś się musiał zająć fabryką i ludźmi. Gdyby nie było mnie, znalazłby się inny, któryby miał głowę na karku. Nie sztuka znowu taka była.

Dyrektor uznał, że najwyższy czas już zmienić temat rozmowy.

— No, a teraz, skoro się przekonaliśmy, że wszystko jest jako tako — pojedę zpowrotem i ciebie zabiorę ze sobą — powiedział do córki.

— O nie papciu. Ja teraz nie pojedę. Zabierz kogoś, kto jest chory, albo wycieńczony. Gdybyś mnie teraz zabrał — wówczas nie byłoby końca gadaniom. Trzeba myśleć o propagandzie. Ja tu zostanę do końca a ty jedź i przyslij nam dużo dobrych rzeczy.

— Jesteś bohaterką! — Entuzjazmował się dyrektor — a ja już tak źle o tobie myślałem.

— Nie jestem bohaterką. Może tylko egoistką. — Mówiła, patrząc wymownie na czerwieniącego się w tej chwili Putyra.

Saperzy wołali już na dyrektora. Ale on musiał pocić jeszcze do kancelarii. Przecież tam znajdował się epokowy wynalazek, który miał mu przynieść majątek. Musiał się przekonać, czy mu go kto nie ukradł w tem ogólnem zamieszaniu.

Zostawił Marjetta i Putyra na dłu-

go starcia między przeciwnikami, przyczem poszły z obu stron w ruch kije, kasty i jak twierdzi kilku studentów, także i rewolwery.

ostatnie wydarzenia nadszarpnęły poważnie jego siły. Ale nie dał się opanować fali zniechęcenia. Porwał się z krzesła, na które opadł na widok ograbionej kasy i zbiegł na dół. Zawołał Marjetta.

— Kto wchodził do kancelarii, Marjetto?

— Ja i pan Putyra.

— A kto miał klucze?

— Drzwi były otwarte, klucza nie było. Nic nie ruszaliśmy. Próbowaliśmy telefonować, ale połączenie zostało przerwane i wobec tego poszliśmy. Drugi raz już tam nie byłam.

— A Putyra?

— Putyra? Nie wiem, ale zdaje mi się, że także nie był. A czy co zginęło?

— Ukradziono nam ważne dokumenty. Jeśli się nie znajdują, jesteśmy zrujnowani.

— Putyra tego napewno nie zrobił, papciu.

— Dlaczego jesteś tego tak pewna?

— Mam powody twierdzić, że on tego nie zrobił. A może papciowi się tylko zdaje? Może dokumenty zabrał twój zastępca?

się go. Oświadczył mi, że zamknął kasę dokładnie i był pewien, że nikt się tam nie dostanie. Swoją drogą, wielką lekko myślność, ale nie można mu się dziwić, stracił głowę wobec nawału wypadków.

Marjetta zamysliła się. Jakiś wewnętrzny głos mówił jej, że Putyra nie popełnił tego przestępstwa, ale wiedziała, że wszelkie poszlaki przemawiają przeciwko niemu.

— Najlepiej zawołać Putyra.

— Czy ja wiem? Może go lepiej nie płoszyć i czekać, aż przyjdzie policja.

— Uwazam, że właśnie będzie lepiej teraz go zaczepić. Jeśli będzie wiedział, że się go podejrzewa o to, to nie będzie uciekał. A jeśli ucieknie, to będziemy mieli dowód, że to on skradł i łatwiej go będzie znaleźć.

— Masz rację. Zawołaj go.

Po chwili Putyra wszedł do kancelarii. W biurze stracił całą swoją śmiałość i odwagę. Uświadomił sobie, że mimo wszystko, mimo przegody nocnej w sypialni Marjetty, jest nadal tylko robotnikiem, nie nie znaczącym pyłkiem. Zatrzymał się u proga, mnąs czapkę w rękach.

— Słuchajcie Putyra — zaczął dyrektor — mam przykrą sprawę. Zginęły z kasy ważne dokumenty. Ponieważ wy wchodziliście tutaj z moją córką, przeto może powiecie mi, kto wziął te papiery?

Putyra był wyraźnie zaskoczony. Poczerniał znowu, ale tym razem z gniewu. Oto miał zapłatę za swoją staranność o fabrykę. Zapłaconę mu niecnem podejrzeniem, gdyż przeciw słowa dyrektora nie były niczem innym, jak tylko oskarżeniem go o kradzież.

Przed świętem umarłych.

Kraków, 25 października.

Już tylko niecały tydzień dzieli nas od pierwszych dni listopada, w ciągu których obchodzimy Święto Umarłych. Już dzisiaj rodziny i znajomi tych, którzy opuścili świat doczesny, udają się na cmentarze, aby ustroić grobowce w zieleń i kwiaty, aby złożyć dowód, że pamięć o tych, którzy odeszli — nie zginie. W czasach wojny, rzeź prosta, ruch ten jest znacznie żywszy, niż w czasach powojennych, gdyż każda wojna, a tambarziej obecna, pochłania o wiele więcej ofiar.

Ta pamięć o zmarłych jest jasnym promieniem, który oświetla nasze obecne życie. Wierzymy, że ci, którzy nas opuścili, żyją nadal. Ale równocześnie myśl nasza wybiega ku tym, którzy pozostali. Mamy na myśli setki i tysiące sierót i wdów, które skutkiem działań wojennych pozostały nieraz bez najskromniejszego zaopatrzenia. Czyż ci biedni i opuszczeni nie są

w równej mierze godni naszej pamięci i troski, jak groby zmarłych?

Też roczne święto umarłych powinno być także świętem żywych. Pamiętając o tem, aby probowiec naszych najbliższych był w ten dzień ustrojony i oświetlony, pamiętajmy również o tych, którzy nie tylko nie mogą ustroić grobów swych ojców czy braci, ale którzy nie mają co do ust wieżyć i nie mają się czemś odziać. Nasi najbliżsi, przebywający obecnie w zaściankach z pewnością będą zadowoleni, jeśli przekonają się, że zamiast strojnej dekoracji ich grobowca, wspomogliśmy biedną rodzinę.

Należy zaapelować do serc wszystkich, aby w tym roku dokonali dekoracji grobów skromniej, a zaoszczędzone w ten sposób sumy przeznaczyli na doraźną pomoc najbardziej potrzebującym, pozbawionym dachu nad głową, sierotom bez rodziców i wdowom bez mężów. Będzie to najpiękniejszy hołd, złożony umarłym przez pomoc dla żywych!

Bandyta poniósł zasłużoną karę.

(pwp) Lublin, 25 października. Maciej Leśniak, lat 32, pochodzący z Biłgoraja, skazany został niedawno przed sądem wyjątkowym w Zamościu za usiłowany ciężki rabunek, oraz nieprawne posiadanie broń, na śmierć. Wyrok został wykonany.

Leśniak dopuścił się wspólnie z czterema innymi bandytami w lesie między Biłgorajem a Krzeszowem napadu na furmankę, na której oprócz woźnicy znajdował się również i polski urzędnik policji. Napad bandytów, uzbrojonych w karabiny, nie udał się jednak, ponieważ policjant polski bronił się, strzelając ze swego pistoletu służbowego, przy czym Leśniak został ciężko ranny. Kiedy następnego dnia odstawiano go z tą raną postrzałową do szpitala powiatowego w Biłgoraju, można go była zidentyfikować jako bandytę. Leśniak był już sześć razy za rozbój i kradzież z włamaniem karany.

Czy wiecie, że . . .

lepszego lekarstwa przy przeziębieniu niż tabletki Aspirin nie dostają nawet mieszkańcy wspaniałych

PRZEDŁUŻENIE RUCHU TRAMWAJÓW W SOBOTĘ I NIEDZIELĘ.

Na skutek zarządzenia Pana Stadthauptmanna zostaje w sobotę dnia 26 i w niedzielę dnia 27 bm. przedłużony ruch tramwajowy na wszystkich liniach do godziny 1.15 po północy.

(Jo) **ADRESY APTEK**, dyżurnych dzisiaj nocy w Krakowie. Krowoderska 74, tel. 149-56; Adolf Hitler Platz 22, tel. 137-04; Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza W. 78, tel. 154-55; Szczepańska 1, tel. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-78; Lubiec 7, tel. 121-82; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

STAN WODY NA WISLE wynosił w dn. 25 października w Krakowie minus 292, w Zawichocie plus 98.

SPRZEDAŻ MIESIĘCZNYCH KART TRAMWAJOWYCH. Krakowska Miejska Kolej Elektryczna podaje do wiadomości interesowanych, że dla uniknięcia natłoku przy kasach w pierwszych dniach miesiąca, sprzedaż miesięcznych kart abonamentowych i znaczków na miesiąc następnego rozpoczyna się w dniu 23 każdego miesiąca poprzedniego tak w Biurze Sprzedaży Abonamentów przy ul. św. Wawrzyńca 13, jak i w poczekalni tramwajowej pod Poczta. We własnym interesie winni zatem abonenci korzystać z przedsprzedaży. Równocześnie Dyrekcja zawiadamia, iż sprzedaż biletów i kart abonamentowych odbywa się także w firmie „Ruch S. A.“ przy Adolf Hitler Platz 32.

(Jo) **ZABITY W CZASIE PRACY.** Wczoraj około godz. 15-tej przy ul. Ks. Józefa został przywalony w czasie pracy ciężarem dwaj robotnicy w wieku około 15-tu lat. Jeden z nich Kreiwuntzer Majer, zam. przy ul. Kalwaryjskiej 57 doznał złamania lewej nogi. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia został przewieziony do szpitala żydowskiego. Drugi został zabity na miejscu.

Ograniczenia godziny policyjnej dla żydów.

Kraków, 25 października. Stadthauptmann wydał obwieszczenie, według którego możność używania przez żydów ulic, dróg i placów w obrębie miasta Krakowa została w ciągu najbliższych dni ograniczona, jak następuje: w piątek dn. 25 października od godz. 5 do 19, w sobotę dn. 26 października od godz. 5 do 9, w niedzielę dn. 27 października od godz. 5 do 10 rano. Niestosujący się do tego zarządzenia ulegną karze grzywny do 1000 zł, a w razie nieściągalności karze aresztu do 3 miesięcy.

Zaopatrzenie w ziemniaki.

Kraków, 25 października. Stadthauptmann wydał nast. obwieszczenie w sprawie zaopatrzenia w ziemniaki:

W celu zaopatrzenia ludności w ziemniaki jest w toku przeprowadzenia obszerny plan dostawy; dostawy odbywają się już w takim rozmiarze, że można przystąpić do magazynowania ziemniaków w piwnicach.

Wzywam przeto wszystkie gospodarstwa domowe, większe kuchnie, restauracje i inne przedsiębiorstwa spożywcze, aby swoje zapotrzebowanie zlimowa pokrywały w jednej z następujących firm hurtowych: Konrad Grumpinger, Adolf Hitler-Platz 6, Hurtownia Kupców Krakowskich, Krupnicza 11, Firma St. Kussek, Kremerowska 8, Firma Seibor, J. Lea 43, Firma Stachowicz, Dz. XXII Lipowa 23, Firma Spółdzielnia Spożywcza „Praca“, Krzywa, Firma Dr Priushegg, Szewska 24, Firma Banachowicz, Prądnik Czerwony, Małopolskie Towarzystwo Handlowe, św. Tomasza 18.

Zapotrzebowanie można również zgłosić u każdego drobnego rozdzielcy. Cena wynosi w każdym razie loco przedsiębiorstwo rozdzielcy przy odbiorze co najmniej 50 kg 10 zł za 100 kg, przy dostawie do domu powyższej ilości 11 zł za 100 kg, przy odbiorze poniżej 25 kg w miejscu sprzedaży 13 zł za 100 kg. Od 1-go grudnia podwyższa się cenę o 2 zł za 100 kg.

Drobnym rozdzielcom poleca się magazynowanie ziemniaków w jak największych ilościach, aby wyrównać braki powstałe w czasie zimy i mieć w zapasie dla tych obywateli, którzy z finansowych lub innych względów nie mogli się w ziemniaki zaopatrzyć.

Kierownictwa przedsiębiorstw wzywam, aby w granicach możliwości ułatwiły swym urzędnikom i robotnikom nabycie i magazynowanie ziemniaków na własne niezbędne potrzeby, udzielając im zaliczek na placę.

Dla uniknięcia strat należy wybrać do magazynowania ubikacje ciemne, suche, zabezpieczone przed mrozem. Jako podściółki należy o ile można użyć słomy. Przy ostrym, niestannym mrozie należy ziemniaki przykrywać.

25.000 złotych szkód wskutek pożarów

Chłopiec bawił się zapalnikami.

(pwp) Radom, 25 października. W Gniewoszowie nad Wisłą, w okręgu radomskim wybuchł w godzinach południowych w pewnej stodole ogień, który zniszczył w kilku minutach budynek drewniany kryty słomą w kupę popiołów, a następnie przerzucił się na sąsiednie domostwa. Wkrótce też stanęły trzy domy mieszkalne, dwie stodoly i sześć chlewów w płomieniach.

Gaszeniem pożaru i akcją ratowniczą zajęła się komenda policji w Zwoleniu — oraz policja polska. Prace ratownicze i gaszenie pożaru było bardzo utrudnione, ze względu na brak odpowiedniego sprzętu. Przedewszystkiem chroniono sąsiednie budynki przed pożarem i tylko w ten sposób można było ogień zlokalizować.

W toku dochodzeń żandarmerji stwierdzono, że sprawcą pożaru był 8-letni chłopiec, bawiący się zapalnikami, przy czym rzucił palącą zapalnąkę do słomy. Chłopiec usiłował rozprzestrzeniać się ogień zadusić nogami, na co jednak było za późno. Pożar wyrządził szkody w wysokości 25 tysięcy złotych.

sek o wydanie odpowiedniego wykazu w moim biurze dla spraw wysiedlenia przy ul. Lubiec 4.

2) dla wykonywania robót przymusowych i prac w publicznych biurach.

Jednostka lub kolumna pracy mają wykazać, że są zobowiązane do takiej pracy i że miejsce pracy leży poza granicą miasta,

3) jeżeli zachodzi inna przymusowa przyczyna.

Prośby tego rodzaju należy wnieść do Oddziału Policji, przy ul. Franciszkańskiej 1.

Nie stosujący się do rozporządzenia ulegną karze grzywny do wysokości 1.000 zł, w razie nieściągalności karze aresztu do 3 miesięcy.

Kraków, dnia 24 października 1940.

Der Stadthauptmann: Schmid.

LXXXV. Obwieszczenie

Stadthauptmann'a dotyczące obchodu rocznicy założenia Generalnego Gubernatorstwa.

Z okazji rocznicy założenia Generalnego Gubernatorstwa zarządzam co następuje:

1) W sobotę, dnia 26 października 1940 r. i w niedzielę dnia 27 października 1940 r. przesuwa się dla Niemców godzinę policyjną na godzinę pierwszą następnego dnia.

2) Stosując par. 4 pierwszego zarządzenia wykonawczego z dnia 26 października 1939 w sprawie zaprowadzenia przymusowej pracy dla ludności żydowskiej na terenie Generalnego Gubernatorstwa dozwala się dla żydów używanie ulic, dróg i placów

w piątek dnia 25. X. 1940 na czas od godz. 5-ej do godz. 19-ej.

w sobotę dnia 26. X. 1940 na czas od godz. 5-ej do godz. 9-ej.

w niedzielę 27. X. 1940 na czas od godz. 5-ej do godz. 10-ej.

Nie stosujący się do wskazań umieszczonych

go pod L. 2 ulegną karze grzywny do 1000 zł, a w razie nieściągalności karze aresztu do 3 miesięcy.

Kraków, dnia 24 października 1940 r.

Der Stadthauptmann Schmid

3606k

W Państwowej Szkole Technicznej, Górniczo-Hutniczo-Mierniczej w Krakowie

(2-klasowej) są otwarte wpisy do II klasy, do dnia 26 października br. włącznie. Do drugiej klasy mogą być przyjęci byli uczniowie szkół fachowych oraz w roku bieżącym także szkół wyższych, którzy przedłożą dowody wymaganych egzaminów. — Zgłoszenia i wyjaśnienia w Dyrekcji Szkoły, Kraków, ul. Gołębia 20. 3587k

Szkola Rolnicza w Mokrzeszowie

poczta i stacja kolejowa Tarnobrzeg. — Z dniem 2-go listopada b. r. podjęta została nauka w szkole dwu-zimowej, trzysemestrальной. Opłata szkolna za półroczje 10 złotych. Dla uczniów mieszkających w internacie opłata miesięczna 60 złotych. Szkoła rozporządza 26-ciu stypendjami państwowymi i gminnymi, a każdy uczeń, oraz jego rodzina otrzymują przydział miesięczny na ubranie, buty, bieliznę i t. p. po cenach normalnych. 3590k

Stanisław Adam 2-ga imion Serwacki, urodzony 11 grudnia 1895 w Stanach ad Nisko, syn Jana, zaginiony w styczniu 1920 w obozie jeńców pod Krasnojarciem. Wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym do 6 miesięcy. T. 55/37. Sąd okręgowy w Rzeszowie, dnia 30 marca 1940. 3591k

Zarządzeniem Generalnego Gubernatora, Pana Ministra Dr. Franka, zostaną od dnia 26 października 1940 r. wszelkie uchwały, obowiązujące przez prawo albo umowy, opublikowane w

Amtlicher Anzeiger für das General Gouvernement

których zostanie wydany po raz pierwszy dnia 26 bm. przez firmę Zeitungsverlag Krakau-Warschau G. m. b. H. W gazecie tej zostaną nietylko ogłoszone wszelkie urzędowe i nieurzędowe zawiadomienia w niemieckim i polskim języku, lecz również komentarze najważniejszych zarządzeń „Amtlicher Anzeiger für das General Gouvernement“ wychodzić będzie według potrzeby — co najmniej raz w tygodniu — we czwartek — i może być zamawiany w abonamencie przez pocztę po cenie 0 zł. za kwartał, z doliczeniem portu. Pojedyncze egzemplarze nabyć można w handlu po cenie

50 groszy za sztukę

Stary abonament gazety „Amtlicher Anzeiger für das General Gouvernement“ jest dla wszystkich urzędów, Ośrodków służbowych i kupców niezbędnie potrzebny. Prosimy więc o zgrabie zgłaszanie zamówień. 3599k

KRONIKA

Minister spraw wewnętrznych Rzeszy dr Frick w Lublinie.

Lublin, 25 października. W podróży z Warszawy przybył we czwartek przedpołudniem minister spraw wewnętrznych Rzeszy, dr Frick, w otoczeniu sekretarza stanu dr. Stuckarta i dyrektora ministerjalnego Surena do Lublina. Dzisiaj rano odwiedził on miasto Lublin, a następnie udał się w dalszą podróż w kierunku Radomia.

Przeciwno bezplanowemu plakatowaniu.

Unormowanie rozmieszczania afiszy i plakatów.

(pwp) Kraków, 25 października. Zewnętrzny wygląd miast i osiedli Generalnego Gubernatorstwa czestokroć oszpecony zostaje umieszczeniem obwieszczeń, reklam i innych afiszów na miejscach na ten cel zupełnie nie wskazanych.

W celu usunięcia tych niedomagań, ukazało się rozporządzenie o publicznym plakatowaniu, zakazujące umieszczania afiszy na domach, płotach, murach, masztach, drzewach itp. Plakaty takie mogą być w przyszłości umieszczane wyłącznie na słupach, względnie tablicach, przeznaczonych do obwieszczeń, ustawionych w specjalnie na ten cel przez właściwe władze.

Nie objęte tym zakazem są obwieszczenia i reklamy na terenie i obiektach Kolei Wschodniej, jak również plakaty umieszczone w gablotkach sklepów, wewnątrz względnie na zewnątrz teatrów i kin, na tablicach kościelnych i wewnątrz kościołów, lub też w jakiegokolwiek innej przyjętej formie, zatwierdzonej przez właściwą władzę.

Wykroczenia karane będą więzieniem i grzywną pieniężną, lub aresztem, lub też jedną z tych kar, o ile na podstawie innych przepisów nie podlega to wyższemu wymiarowi kary.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Żywnie chorych w państwowych Zakładach Lecznicych w Krakowie.

Na podstawie zarządzenia Oddziału Wyżywienia (Ernährung und Landwirtschaft) został wprowadzony we wszystkich szpitalach karikowy system aprowizowania chorych. W myśl tego, który chory chce być przyjęty do klinicznego leczenia w szpitalu winien przy przyjęciu do szpitala oddać swoją kartę żywnościową.

Karty żywnościowe wszystkich pacjentów zostaną następnie przedłożone Urzędowi Wyżywienia, celem wystawienia zbiorowej asygnaty przydzielalowej środków żywnościowych, które potrzebne są dla wyżywienia chorych. W wypadku, jeżeli pacjenci pochodzą z takich gmin, w których nie są wydane karty żywnościowe, winni są przy przyjęciu przedłożyć poświadczenie z właściwej gminy pobytu, stwierdzające, że dla nich w gminie zamieszkania zaopatrzenie w środki żywnościowe zostało zawieszona.

Powyższe zarządzenie zostało zastosowane celem zapewnienia żywienia chorych w Państwowych Zakładach Lecznicych.

3588k Dyrekcja Państwowych Zakładów Lecznicych.

Obwieszczenie

Stadthauptmann'a.

dotyczy: ograniczenia pobytu żydów.

Na podstawie § 1 rozp. o ograniczeniach pobytu żydów w Generalnym Gubernatorstwie z 13 września 1940 zarządzam, co następuje z natychmiastową ważnością:

Żydom, którzy mają miejsce zamieszkania w mieście Krakowie, zakazuje się wydalania się za granicę miasta aż do dalszego zarządzenia.

Wyjątki dopuszcza się tylko w następujących wypadkach:

1) w celu wysiedlenia.

Wysiedlający się mają zgłosić wno-

Wolne posady

ARYJCZYKA, przedstawiciela akwizytora — na Okręg Krakowski, — oprócz Krakowa — posiada wprawdzone firma Farmaceutyczno-Kosmetyczna. Oferty sub „177” — Ruch, Warszawa, Jerozolimskie 32. 3561k

DOCHODZĄCA mioda, czysta potrzebna: Karmelicka 60/8. 38715

POTRZEBNA samodzielną, z do brem gotowaniem do wszystkich: Wygoda 6a, m. 7. 38651

SŁUŻĄCA do wszystkiego, z dobrem gotowaniem, do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa dwójka osób potrzebna zaraz. Pożądana możliwość porozumienia się po niemiecku. Osobiste zgłoszenia: Bauhof, Fabryczna 7 od 8 do 12. 38699

POTRZEBNY krawiec. Zgłoszenia: Łysa Góra, p. Bibice koło Krakowa. 38660

ELEKTROMONTAŻ przyjmuje. Wiadomość: Botaniczna 6/3, od 5—8 wieczór. 38702

SŁUŻĄCA przychodnia, czysta, pracowita, potrzebna: Starowińska 6, m. 4. 38678

DZIEWCZYNE z dobrem gotowaniem od 1-go przyjmuje. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38775”. 38775

CHŁOPCA do sklepu papierniczego przyjmie. „Papier”. Zwierzyńska 31. 38774

PRAWNICZKA z praktyką sądową lub adwokacką znajdzie popołudniowe zajęcia. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38722”. 38722

POMOCNIK mechanika do maszyn biurowych potrzebny. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 38755”. 38755

NATYCHMIAST pomoce handlowo-biurowa przyjmie, 200 miesięcznie, mieszkanie, próbną 2-miesięczną, kaucją 1.600 zł, zabezpieczona hipotecznie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38753”. 38753

Posad poszukują

INŻYNIEROWIE rolnictwa małżeństwo poszukują pracy, razem lub osobno. Warunki skromne. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38986”. 38986

SZOFRER mechanik, początki języka niemieckiego. Poszukuje posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38713”. 38713

MILKA, inteligentna, panna, 24 lat, katolicka, poszukuje pracy biurowej, sekretarki lub podobnej. — Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38644”. 38644

MECHANIK poszukuje stróżostwa pracy fabrycznej, warsztatowej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38655”. 38655

Kupno

MARKI pocztowe kupuje dziesięć lat niejąca „Filaletia”, Adolf Hitler, pl. 9. 38622

GARDEROBE noszoną i bielzoną placę najwzrostsze ceny. Na żądanie przychodzi do domu. — Plac Wolnica 11/2, — w podwórzu. 38353

KUPIE damskie futro Breitschwanz, — noszone, względnie nowe, wzięte w dobrym stanie. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38642”. 38642

KUPIEMY przyjmujemy do komisowej sprzedaży wszelkiego rodzaju zegarki, nakrycia stołowe, Magazyn Jubilerski, Grodzka 60. 38125

KUPIJĘ noszoną garderobę męską, placę najwyższą cenę: Józefa 22, sklep. Na żądanie przychodzi do domu. 38196

GARDEROBE męska, bielzona, obuwie zakupuje **STALE** Chreściojański Sklep, — Starowińska 80. 38221

PIANINO fortepian kupie okazujące. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38766”. 38766

KUPIE płótno, materiały, bielzoną używaną, garderobę, buty. Zwierzyńska 34, m. 7, godzina 11—14. 38768

KUPIE damski, jedwabny prochownik lub wymienie za jesionkę. Długa 45/7. 38736

CEBULI Kupimy 10 wagonów na podstawie zezwolenia władz. Oferty składają: Hurtownia Kupców Polskich, Kraków, Krowczyńska 11, — telefon 222-88. 38759

KUPIE urządzenie sklepu kolonialnego. Zgłaszać: Krzywa 10. Nawrażli. 38738

MASYNE do szycia kupię natychmiast. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38689”. 38689

Sprzedaj nieruchomości

KAMIENICE, ulica **FLORJAŃSKA**, komfortowa, — potrzeba 280.000, lub **POKÓW**, sprzedaje Biuro Arot, Kraków, Florjańska 18. 38509

SPRZEDAM w mieście powiatem pod Krakowem wille murowana z morgowym ogrodem. — Cena 65.000 zł. — W Raabe wille w cenie 35.000 zł. Kilka parcel w Krakowie w cenie od 15.000 zł. wzyż Klimczak, Kraków, Sienna 7. 38539

SALON i maszyna do pisania „Underwood”, — stan pierwszorzędny, do sprzedania. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38728”. 38728

MASYNE do szycia nowa, szafka, elektryczna, tania: Długa 45/5. 38689

KÓZCZKA **DZIECIĘCIE**, **TAPCZANY**, otomany, — fotoleżółka, materace — Dembiński, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. 38370

FUTRO seaskłmowe z kolnierzem popielocowym, nie używane za 1.300 zł. sprzedam: Warszawa 20/13 od 16—18. 38624

600 zł. darmo

możesz otrzymać???

Warunki bliższe w 20 numerze **I. K. P.**

Ostatnie wydarzenia polityczne w ilustracji — wino, śpiew na Monmatre. — Czy Wzeczujasz grozi znowu w buchem? — Chiromantka Wiśniarska mówi... — Jesienna Warszawa w ilustracji. — Kącik fotograficzny, kącik dla pań gospodyń, mody i t. d.

Cena 30 groszy

Wszędzie do nabycia

SIEW

Zawartość numeru 9 gazety „SIEW”

Dzień Wszystkich Świętych. Pokaz maszyn rolniczych w Warszawie. — Bezplatne leczenie niezamożnych. — Dziewczyna i dwa toby. — Zycie cyganki. — Angilcy opuszczają Rumunę. — Jak poprawić budowę naszych gleb. — Jesienny zbiór i przechowywanie warzyw. — Kąpiel w przechowaniu. — Pielęgnowanie kopyt końskich. — Kącik kobiecy. — Kącik tysięcy dziewczyn. — O chłopskich zaduszkach. — Skrzynka pocztowa. — Pęd minut śmiechu.

Ceny prenumeraty miesięcznej tylko 1 złoty.

Zamówienie na prenumeraty przyjmują wszystkie urzędy i agencje pocztowe. — Piszć do redakcji „Siewu” skieruj list swój pod **Krnków, skrzynka pocztowa 554**

Co grają w kinach?

Kinoteatr „SZTUKA” Kraków, ul. św. Jana 6

Od piątku 25 października do czwartku 31 października br. znakomity film pt.

Sanatorium małżeńskie

W rolach główn.: **Volker v. Collande, Hilde Sessak.**

Nadprogram: **TYGODNIK.**

Początek o godzinie 4.00, 6.00 i 8.00. W soboty i niedziele o godz. 2.00, 4.00, 6.00 i 8.00.

W niedziele i święta **FORANEK** o godz. 11-tej.

Szan. P. T. Publiczność prosi się o punktualne przybycie na początek seansów. — W soboty niedziele i święta tylko przedstawienia zamknięte. — Z chwilą rozpoczęcia seansu, wstęp na salę wzbroniony.

MATERIAŁ kompletny na szopę, wagę dziesięć, — okazujecie sprzedam. Zgłoszenia: Kraków, Topolowa 9, m. 8, godz. 14—16. 38679

MASYNE kryta piękna, — piasek damski granatowy sprzedam: Kielecka 30, m. 4, Osiedle. 38682

WAGI dla aptek, złotych, laboratoryjnych, — przemysłu i lampy elektryczne dostarcza: „Centrala Wag”, Kraków, Grodzka 15. 38348

PLASZCZ męski zimowy, — kuchnia gazowa okazujecie do sprzedania. — Od 2—4, — Kraków, Garbarska 10, m. 4. 38687

JADALNIE wykwintna sprzeda. — Ogładam 1—3 i 6 wieczorem: Szewska 21, II p., m. 5. 38570

HERBATE niemiecka, najlepsza, najtańsza zakupisz jedynie: Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 38662

SPRZEDAM jadalnię wiedeńską, — fortepian wiedeński w dobrym stanie. — Wiadomość: Wólczowska 9. 38705

FUTRO damskie perskie modne, lisa srebrnego sprzedaję: Blich 9/12. 38714

POLECAMY PI. Gospodyniom, warsztat, fabrykom — mydło „WALOR” doskonały, bezszkodliwy środek do czyszczenia wszelkich różnorodnych przedmiotów. — Delikatnie w użyciu. Pielęgnowanie skóry. Wyrob marki „DOBROLIN”. Skład: sklep Maria Sierotwińska, Kraków, Sienna 12. 38247

JADALNIE piękna, zegar, lampę sprzedam. Wiadomość: Grodzka 49, m. 8. — 3—5. 38691

ROWERY Baterie — Larkid — Zarówki Sprzedaję — firma **LEWICKI I SRZEDNICKI** — ulica Dominikańska 3 m. 7. Kraków. 38551

SIENNIKI, WORKI, liny, postonki, sznury różnych gatunków dostarcza Skład fabryczny, — Kielec, Stenkiwicz 19, Jaskiewicz. 38384

KIT szklarski pierwszorzędny zakupisz tanio jedynie: **KRAKÓW**, Siemiradzkiego 21/3. 38387

MAŁRYMONIALNE

NIEZALEŻNA, średnie wykształcenie, szuka bratniej duszy, powiernika radości i smutków. Cel matrymonialny. Zgłoszenia: Biuro ogłoszeń, Sienna 12, — „Szerokość”. 38569

SPRZEDAM jadalnię wiedeńską, — fortepian wiedeński w dobrym stanie. — Wiadomość: Wólczowska 9. 38705

FUTRO damskie perskie modne, lisa srebrnego sprzedaję: Blich 9/12. 38714

POLECAMY PI. Gospodyniom, warsztat, fabrykom — mydło „WALOR” doskonały, bezszkodliwy środek do czyszczenia wszelkich różnorodnych przedmiotów. — Delikatnie w użyciu. Pielęgnowanie skóry. Wyrob marki „DOBROLIN”. Skład: sklep Maria Sierotwińska, Kraków, Sienna 12. 38247

JADALNIE piękna, zegar, lampę sprzedam. Wiadomość: Grodzka 49, m. 8. — 3—5. 38691

ROWERY Baterie — Larkid — Zarówki Sprzedaję — firma **LEWICKI I SRZEDNICKI** — ulica Dominikańska 3 m. 7. Kraków. 38551

SIENNIKI, WORKI, liny, postonki, sznury różnych gatunków dostarcza Skład fabryczny, — Kielec, Stenkiwicz 19, Jaskiewicz. 38384

KIT szklarski pierwszorzędny zakupisz tanio jedynie: **KRAKÓW**, Siemiradzkiego 21/3. 38387

Kino „Atlantic” Kraków, ulica Stradom 15

wyświetla od piątku dnia 25 października b. r. wspaniały polski film p. t:

U kresu drogi

W rolach głównych:

Kazimierz Junosza-Stępowski Irena Makliewicz-Domańska Tamara Wiszniewska Mieczysława Cwiklińska Franciszek Brodniewicz Adam Brodzisz.

Ponadto: Tygodnik

Początek programów o godz. 4, 6 i 8. — W sobotę o godz. 2, 4, 6 i 8. — W niedzielę i święta o godz. 11, 2, 4, 6 i 8.

STORUJE I CZYSZCI WSZYSTKO!

FORS

WYRÓB FABR. „DOBROLIN”

Drzewka owocowe

pierwszorzędnej odmiany — zimotrwałe — poleca maj. Niebylec, pow. Rzeszów. — (Szkółki drzew owocowych, uznane i kontrolowane przez Izbę Rolniczą). 3596k

Różne

ZNAJAZCA dowodu osobistego na nazwisko **Marja Szwałek**, przesyłony jest o zwrot wraz z torebką i jej zawartością za wynagrodzeniem. — Pawia 1/8, m. 5. 38730

UNIEWAŻNIAM zagubione we wrześniu 1939 w czasie wojny dokumenty: książkę czeladnika i świadectwo egzaminu, wystawione przez Izbę Rzemieślniczą w Krakowie, kartę rzeźmienniczą, wystawioną przez Krakowskie Starostwo Pow. w roku 1939, na nazwisko Jan Kosiński, Boxek Falecki Nr. 387, Kraków, „Nr. 38649”. 38649

PODANIA prośby, tłumaczenia na niemiecki, Terlecki — Terlecka, Florjańska 55, telefon 180 25. Firma chrześcijańska. 38269

KONCESJE wodzianej poszukuję. Mam lokal Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38424”. 38424

NIEMIECKIE podania, tłumaczenia fachowo zaliczamy. Starowińska 21/8. 38497

PRECELKI Gurgula w torebkach pergaminowych, najlepsza przekąska do piwa, wódki, herbaty. 3408k

UNIEWAŻNIAM zagubioną książkę z Kasy Chorych, na nazwisko **Tadeusz Cikota**, — Zatorska 11/2. 38692

UNIEWAŻNIAM zagubioną dowód osobisty na nazwisko **Wojciech Kekus**. 38701

JASNOWIDZ LURANDI wyświetla rozmaite sprawy. Prześlij datę urodzenia: — Kraków, Długa 14, m. 1. 38472

DO budowy w Krakowie poszukuje się konnaego zaprzęgu do wózków. Oferty do „Kreishauptstelle des poln. Bauwesen”, — Kraków, Pawia 3. 38664

POSIADAM gotówkę 5 tysięcy złotych, przystąpię do spółki interesu gastronomicznego. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 38673”. 38673

NIEMIECKIEGO kursu dla początkujących, Sienna 7. 38703

NIEMIECKIE pisma, tłumaczenia, Maszynopisy. Westring 59 (Dunajewskiego). 38746

23. X. zaginął młody fox terrier, — plakma nad lewym okiem. Odprowadzić za wynagrodzeniem: Śląska 9/5. 38729

OBIADY 1.80 zł. Kawiarnia św. Marka 27. 38758

Nauka i wychowanie

NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, ANGLIJSKIEGO uczyła pedagog. Długa 5, m. 6. 38209

NIEMIECKI, franc., angielski, początki, koresp., literatura, fachowy język — postępy gwarantuję **FORTEPIAN** wszystkie stopnie program Wiedzi Berlin Prof. Clossmannowa, Starowińska 21 II/5. 37783

KTO wyuczy niemieckiego w krótkim czasie! — Podać adres do Biura Ogłoszeń, Sienna 12, pod „Szybko”. 38708

NIEMIECKIEGO kursu dla początkujących, Sienna 7. 38703

NIEMIECKIE pisma, tłumaczenia, Maszynopisy. Westring 59 (Dunajewskiego). 38746

KURSY HANDLOWE urządzone zatwierdzone, popołudniowe, wieczorne prof. Józefa Zaucha, Podgórze, Smolki 9. Wpisy dodatkowe do 1 listopada od 3—6 popołudniu. 38772

Kupimy natychmiast samochód ciężarowy w dobrym stanie, 3—4 ton, wzgl. damy kierowcy z własnym samochodem stałą posadę. Zgłoszenia do: Zakłady Przemysłowe Sędziszów, — Sp. z o. o. w Sędziszowie Młp., k/Ropczyce. 3589k

UWAGA!

Zakład fryzjerski „Zofia” przy ul. Kazim. Wielkiego 6 został przeniesiony na ulicę **Długą 55**

Polecam nadal swe usługi. **P. T. Kientel.** 38712

Kazimierz Prostak.

Na ekranie „WANDY” do dnia 31 października 1940 muzyczny film.

Nieśmiertelny walc

W rolach tytułowych: **Maria Andersgast Paul Hörbiger.**

— Twórca walców Jan Strauss pragnie ochromić swoich trzech symfoni, by nie wstąpił w jego ślady i nie poświęcił się karierze muzycznej. Jednego los zagwał do Warszawy...

Szczegóły w programach, wydawanych bezpłatnie w kasach kina. — By uniknąć tłoku przy kasach, uprasza się wcześniej nabywać numerowane bilety na dowolny seans. 3585k

Ogłoszenia, poprawki

w ogłoszeniach, zmiany treści itp. we wszystkich dniach tygodnia przyjmujemy tylko **do godziny 16-tej** natomiast do niedzielnego numeru tylko **do piątku godz. 14-tej**

RURY KAMIONKOWE

wielki wybór 3414k

L. STOFF Kraków, Starowińska 28. Tel. 107-99.